

EVKAF

İyilik ve Kùltür Gazetesi

"Hoş gör ki, hoş görülesin."

Mayıs 2025 - Sayı: 138

SELİMİYE CAMİ YENİDEN İBADETE AÇILDI

SAYFA 2

Vakıflar Tekerlekli Sandalye Basketbol
Takımından Büyük Başarı

SAYFA 3

Selimiye Camii Yeniden İbadete Açıldı:
Restorasyon Sürecine Dair Notlar

SAYFA 4

Lefkoşa'da Bir Medeniyet Mirası:
Sultan II. Mahmud Kütüphanesi

Vakıflar Tekerlekli Sandalye Basketbol Takımı, Başarılarıyla Onurlandırıldı

İtalya'da düzenlenen Avrupa Kupası 2026 ön eleme turnuvasında birinci olarak büyük bir başarıya imza atan Vakıflar Tekerlekli Sandalye Basketbol Takımı, ana sponsoru Kıbrıs Vakıflar İdaresi tarafından onurlandırıldı.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin genel merkez binasında gerçekleşen ziyarette, Genel Müdür Prof. Dr. Mustafa Tümer takımın uluslararası arenada elde ettiği başarı ile gurur duyduğunu belirtti. Tümer, "Sizler, toplumda ilham verici bir örnek oluşturunuz. Ülkemizin tanıtımında sağladığınız katkı, herkes için büyük bir değer taşıyor" dedi.

Tümer, takımın başarısının yalnızca

spor alanında değil, aynı zamanda toplumsal bilinç ve motivasyon açısından da önemli bir etki yarattığını vurguladı. "Spor, engelleri aşma gücüne sahiptir ve sizler bu gücü en iyi şekilde temsil ediyorsunuz" diyerek, sporun toplumsal faydasını ön plana çıkardı.

Elde edilen bu büyük başarı sonucunda, Vakıflar Tekerlekli Sandalye Basketbol Takımı Euro Cup 3'e katılma hakkı kazandı.

Ayrıca, takım kaptanı Murat Ekşi, turnuvada gösterdiği üstün performansla en iyi ilk 5 oyuncu arasına girmeyi başardı.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi, Güney Kıbrıs'taki Tarihi İbadet Yerleri ve Mezarlıklar Üzerinde Önemli İncelemelerde Bulundu

Kıbrıs Vakıflar İdaresi, Limasol bölgesinde yer alan cami ve mezarlıkları yerinde inceleyerek kontrollerini tamamladı. Yapılan denetimlerde, bölgedeki önemli ibadet yerleri ve mezarlıkların durumu değerlendirildi.

Ziyaret edilen yerler arasında Limasol Camii (Kebir), Limasol Köprülü Camii, Limasol Aşağı Binatlı Polemitya Camisi ve Limasol Yukarı Binatlı Camisi yer aldı. Ayrıca, Camii Kebir bahçesindeki Osmanlı

kabirleri ve Köprülü Camii'nin bahçesindeki kabirler de dikkatle incelendi. Limasol Türk Mezarlığı'nın Binatlı bölgesindeki durumu da değerlendirildi.

Tarihi ve kültürel mirasın korunması açısından büyük önem taşıyan bu incelemelerle ibadet yerlerinin ve mezarlıkların koruma altına alınması hedeflendi. Yapılan kontrollerin ardından gerekli bakım ve onarım çalışmalarının planlanacağı bildirildi.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi, TEKNOFEST 2025 ile Geleceği Şekillendiriyor

Kıbrıs Vakıflar İdaresi, İyilik Gönüllüleri ile birlikte, gençleri teknoloji ve inovasyon alanlarına teşvik ederek, onların hem kültürel mirasa sahip çıkmalarını hem de teknolojik yetkinliklerini geliştirmelerini sağlıyor.

Ayrıca, sosyal sorumluluk projelerimiz sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle bağlantılı olarak devam etmektedir. TEKNOFEST kapsamında düzenlenen Sosyal İnovasyon Yarışması gibi etkinlikler, vakıf projelerinin bu hedeflerle uyumlu hale getirilmesine ve toplumsal faydanın artırılmasına da katkı sağlayacaktır.

Programa katılan Evkaf İyilik Gönüllüleri, sosyal sorumluluk bilinciyle hareket eden gençlerle birlikte TEKNOFEST 2025 programının KKTC'de

gerçekleşmesinden büyük mutluluk ve onur duyduklarını belirtti. Gençler, bu festival aracılığıyla bilimsel, teknolojik ve girişimcilik yönlerinin gelişimine katkı sağlayarak çok yönlü bireyler olarak yetişeceklerdir.

TEKNOFEST 2025, Kıbrıs Vakıflar İdaresi için sadece bir teknoloji festivali değil, aynı zamanda kültürel mirasın korunması, gençlerin eğitimi, uluslararası işbirlikleri ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılması açısından stratejik bir fırsattır.

Temiz Lefke Hareketi Başarıyla Gerçekleştirildi

Çevre bilincini artırmak ve toplumsal farkındalık oluşturmak amacıyla Evkaf İyilik Gönüllüleri, Lefke Belediyesi ve değerli sponsorların katkılarıyla anlamlı bir çevre etkinliği gerçekleştirildi.

"Temiz Lefke Hareketi" adı altında organize edilen bu etkinlik, Lefke bölgesinin simge noktalarından biri olan Cengiz Topel Anıtı çevresinde yapıldı.

Etkinliğe, yerel halkın yanı sıra sivil toplum kuruluşları, çevreci gruplar ve öğrenciler yoğun ilgi gösterdi. Ayrıca Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Kıbrıs Ofisi Direktörü Jakhongir Khaydarov ve ekibi de etkinliğe katılarak destek verdi.

Sabah saatlerinde başlayan etkinlik boyunca 76 gönüllü, büyük bir özveriyle çalışarak toplamda 167 çöp

torbası dolusu atık topladı. Bertaraf edilen atık miktarı 1.100 kilogramı buldu. Bu yoğun çabanın sonucunda yaklaşık 50.000 metrekarelik bir alan temizlenerek doğaya yeniden kazandırıldı. Etkinlik boyunca atıkların ayrıştırılması konusunda da çalışmalar yapıldı; plastik, cam ve metal gibi geri dönüştürülebilir materyaller ayrılarak uygun şekilde geri dönüşüm sürecine dahil edildi.

Temiz bir çevre için birlikte atılan her adım, daha yaşanabilir bir dünya için büyük bir umuttur.

Kıbrıs'ın kültürel mirasın en önemli simgelerinden biri kabul edilen Selimiye Camii, 2019 yılında başlayan kapsamlı restorasyon çalışmalarının tamamlanmasının ardından, geçtiğimiz günlerde düzenlenen törenle yeniden ibadete açıldı.

Tarihsel Arkaplan

Selimiye Camii, 1193 yılında Kıbrıs Ayasofya Katedrali olarak inşasına başlanmış ve 1489 yılında tamamlanmıştır. 1326 yılında Başpiskopos Giovanni del Conte Pole tarafından dini bir törenle St. Sophia adıyla ibadete açılan bu yapı, 1571 yılında Lala Mustafa Paşa tarafından fethedilerek camiye dönüştürülmüştür. Fetih sonrası, caminin iç düzenlemeleri Türk mimarisi tarzında değiştirilmiştir.

Caminin minareleri, 1 Mayıs 1572 tarihinde Kıbrıs Beylerbeyi ve Defterdarına Sultan Selim tarafından yazılan fermada belirtilmiştir. Bu fermada, Lefkoşa'daki camiye iki, Gazimağusa'daki camiye bir minare yapılması emri verilmiştir. Selimiye Camii, katedral olduğu dönemdeki mimarisi bozulmadan iki minare eklenerek yeniden şekillendirilmiştir.

Vakıf ve Hayratlar

Padişah, camiye yakın bir medrese inşa ettirmiş ve toplam 468 dükkân, 177 oda, 31 ev ve 22 mahzen vakfetmiştir. Bu vakıflar, Selimiye Camii'nin yaşatılması için önemli kaynaklar sağlamıştır. Lala Mustafa Paşa tarafından, Sultan Selim'in Selimiye

Camii Vakfı'na aktarılmak üzere vakfedilen Büyük Hamam'ın gelirleri de bu vakfa yönlendirilmiştir. Ayrıca, Değirmenlik'te Başpınar suyu üzerinde kurulmuş 31 değirmenin gelirleri de vakfa bağlanmıştır.

Restorasyon Süreci

Selimiye Camii, tarih boyunca birçok kez restorasyona tabi tutulmuştur. En kapsamlı restorasyon çalışması, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir. 14.11.2014 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan anlaşma ile 2019-2025 yılları arasında restorasyon çalışmaları başlatılmıştır.

İlk Adımlar

Restorasyon çalışmaları 05.08.2019 tarihinde T.C. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından imzalanan sözleşme ile başlamıştır. Ancak, 17.11.2019'da ortaya çıkan Covid-19 salgını nedeniyle çalışmalara Haziran 2021'de devam edilmiştir.

Yapısal İncelemeler

Yapının içindeki muhdes sıvalar ve alçı dışılık pencereleri sökülmüş, yapının üst örtüsündeki muhdes beton örtü de kaldırılmıştır. Yapı üzerinde yapılan incelemelerde, tonoz duvarlarında ve beden duvarlarında çatlaklar gözlemlenmiştir. Bu tespitler doğrultusunda yapının statik modellemesi ve zemin etüdü yapılmış, güçlendirme projeleri revize edilmiştir.

SELİMİYE CAMİİ YENİDEN İBADETE ACILDI

Güçlendirme Çalışmaları

Selimiye Camii, ağır hasarlı sınıfta yer aldığı için iç kısmı çelik profillerle desteklenmiştir. Tonoz yüzeylerine karbon güçlendirme filesi uygulanmış, paslanmaz çeliklerle güçlendirme işlemleri yapılmıştır. Ayrıca, caminin dış güney cephesindeki zemin, taşıma gücünü artırmak amacıyla emdirmeye enjeksiyonu ile güçlendirilmiştir.

Minarelerin Güçlendirilmesi

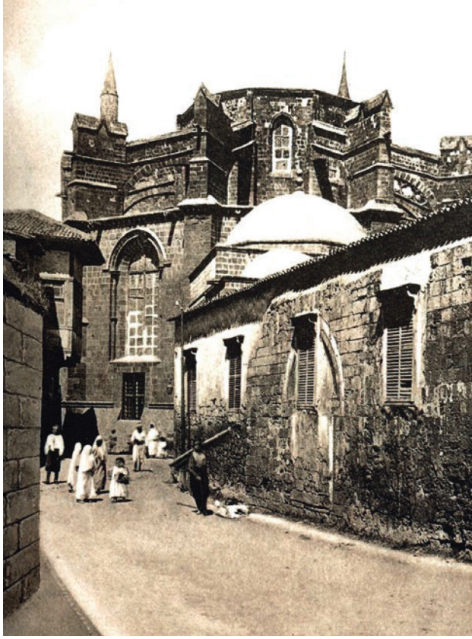
Selimiye Camii, ağır hasarlı sınıfta yer aldığı için iç kısmı çelik profillerle desteklenmiştir. Tonoz yüzeylerine karbon güçlendirme filesi uygulanmış, paslanmaz çeliklerle güçlendirme işlemleri yapılmıştır. Ayrıca, caminin dış güney cephesindeki zemin, taşıma gücünü artırmak amacıyla emdirmeye enjeksiyonu ile güçlendirilmiştir.

Estetik ve Fonksiyonel Yenilikler

Restorasyon sürecinde, caminin iç ve dış aydınlatmaları yenilenmiş, avlu ve çevre döşemeleri traverten taş ile kaplanmıştır. Ayrıca, caminin özgün kapıları konservasyon işlemlerine tabi tutulmuş ve yerine takılmıştır.

Süslemelerin Korunması

Raspa esnasında açığa çıkan kalemşi süslemeler konservasyona tabi tutulmuş, yapının estetik değeri korunmuştur. Cami zeminine onaylı proje doğrultusunda kadronlu ahşap döşeme yapılmıştır.

SULTAN II. MAHMUD KÜTÜPHANESİ

Lefkoşa'nın kalbinde, Selimiye Camii'nin Aziziye Kapısı'nın karşısında, zarif bir Osmanlı mimarî örneği olarak yükselen Sultan II. Mahmud Kütüphanesi, sadece bir yapı değil, aynı zamanda bir hafıza mekânı, bir vakıf eseri ve ilme adanmış bir medeniyet anlayışının tezahürüdür.

Tarihsel Arkaplan

Bu kıymetli kütüphane, Osmanlı İmparatorluğu'nun modernleşme sürecinde önemli bir figür olan Sultan II. Mahmud'un (1808-1839) emriyle, Kıbrıs Valisi Ali Ruhi Efendi tarafından 1829 yılında inşa ettirilmiştir. Yapı, yalnızca Lefkoşa'da değil, tüm Kıbrıs'ta kurulan ilk merkezi ve resmî "Devlet Kütüphanesi" olma özelliğini taşımaktadır.

Sultan Mahmud, çökmekte olan devlet teşkilatını yeniden yapılandırmaya çalışırken, ilme ve eğitime verdiği önemi Kıbrıs'ta da göstermiştir. O döneme kadar dağınık hâlde bulunan özel vakıf kütüphanelerinin birleştirilmesini sağlayarak merkezi kütüphane sistemini kurmuştur.

Mimari Özellikleri

Kütüphane, klasik Osmanlı mimarisinin 19. yüzyıl üslubunu yansıtan mütevazı ama estetik bir yapıdır. Yapı, yanları kemerli ve üzeri iki küçük kubbeyle örtülü bir revak ile onun gerisinde yer alan, büyük bir kubbe ile örtülü ana okuma salonundan oluşur. Kütüphanenin üç dış cephesinde "Maşallah" yazılı levhalar, giriş kapısında ise "Fiha kütubun kayıme" yazısı yer alır. 1244 H (1828/29) tarihli tuğra ve kitabeler, hattat Şeyh Feyzi Dede tarafından işlenmiştir. Yapının yanında sonradan ilave edilen bir oda (muhtemelen "teneffüs odası" veya "nezarethane"), 1245 H (1829/30) tarihli ahşap bir kitabe ile birlikte hâlâ ayakta durmaktadır.

Şair Hilmi Efendi ve Kaside Geleneği

Kütüphaneye duyulan minnettarlığın bir göstergesi olarak, Mevlevî geleneğine bağlı ve Kıbrıs İdadisinde müderrislik yapan Şair Hoca Hilmi Efendi, Sultan Mahmud'a ithafen 48 beyitlik bir methiye kaleme almıştır. Bu kaside, hattat Feyzi Dede tarafından Celi ve Sülüs hatla yazılarak kütüphanenin iç duvarlarını çevrelemiştir. Padişah bu kasideyi o kadar beğenmiştir ki, Hilmi Efendi'yi "Reis-üş-Şuara" (Şairler Başkanı) unvanıyla taltif etmiştir.

Vakıf ve Kütüphanecilik Düzeni

Sultan II. Mahmud, sadece binayı inşa ettirmekle kalmamış; burada görev yapacak kütüphanecilerin atanmasını, maaşlarının ve tüm giderlerin kendi vakfiyesinden karşılanmasını da fermanla kararlaştırmıştır. Hafız-ı Kütüp olarak tayin edilen memurlar için o dönemde verilen maaş, ekmek, bulgur, et, sadeyağı gibi ihtiyaçları da kapsayacak şekilde düşünülmüştür. Bu, vakıf sisteminin sosyal güvenlik ve sürdürülebilir hizmet üretimindeki rolünü göstermesi açısından dikkat çekicidir.

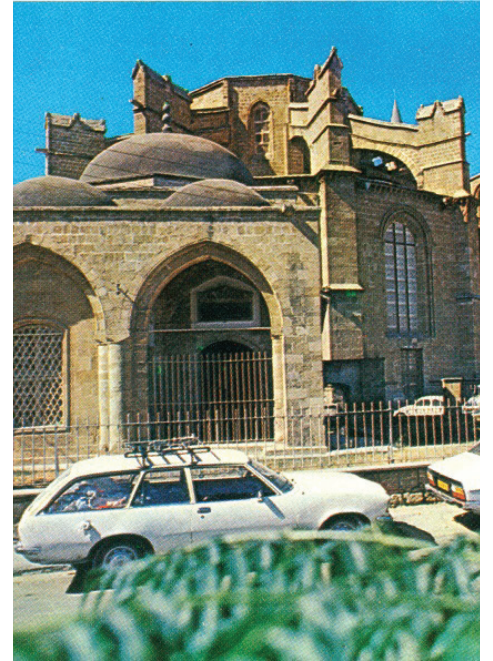
Kitaplar ve Bağışlar

Kütüphane koleksiyonunun temelini, Sultan Mahmud'un bizzat bağışladığı yaklaşık 200 kitap oluşturmuştur. Sonrasında, Lefkoşa'daki Ayasofya, Arap Ahmet gibi eski kütüphanelerden taşınan eserler ve halk tarafından yapılan bağışlarla

1600'den fazla kitabın bulunduğu merkezi bir ilim hazinesi haline gelmiştir. Bu kitaplar arasında nadide el yazmaları, Kur'an nüshaları, hadis, fıkıh, tarih ve edebiyat eserleri bulunmaktadır.

Zamanla Gelen Tahribat ve Yenileme Süreci

Osmanlı'dan İngiliz Sömürge yönetimine geçilmesiyle birlikte, kütüphane Maarif Dairesi'ne devredilmiştir. Ancak 1920'li yıllardan itibaren ihmale uğramış, kitaplar zarar görmüş, binanın bakımsızlığı artmıştır. 1950'lerde Evkaf ve Eski Eserler Dairesi'nin girişimleriyle bakım ve onarım çalışmalarına başlanmıştır; kitaplar geçici olarak Kıbrıs Müzesi'ne taşınmış, ancak bir kısmı geri dönmemiştir. Bugün, kütüphane arşivinde 1283 el yazması ve 549 basılı kitap bulunmaktadır. Bu eserler daha sonra Girne Milli Arşiv Dairesi'ne devredilmiştir.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi Genel Müdürlüğü

11-13 Girne Caddesi, PK118, Lefkoşa - KKTC

tel: 0392 22 83 134

tel: 0392 44 40 494

e-posta: evkaf@evkaf.net

Sosyal Medya Hesaplarımız

www.evka.org

Facebook: @evkaf

Instagram: @evkaofficial

Twitter: @evkaofficial

